

Briuselis, 2026 m. sausio 12 d.
(OR. en)

5094/26

LIMITE

ECOFIN 10

UEM 8

ECB

EIB

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Dalykas: TARYBOS REKOMENDACIJA siekiant ištaisyti perviršinio deficito padėtį
Suomijoje

TARYBOS REKOMENDACIJA

siekiant ištaisyti perviršinio deficito padėtį Suomijoje

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos 126 straipsnio 7 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

- (1) SESV 126 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės narės turi vengti perviršinio valdžios sektoriaus deficito;
- (2) Stabilumo ir augimo paktas grindžiamas patikimų ir tvarių valstybės finansų tikslu kaip priemone sudaryti geresnes sąlygas kainų stabilumui ir tvirtam, tvariam bei integraciniam augimui, grindžiamam finansiniu stabilumu, ir taip padeda siekti Sąjungos tvaraus augimo bei užimtumo tikslų;
- (3) pagal SESV 126 straipsnio 6 dalį [DATA] Taryba nusprendė, kad Suomijoje dėl deficito kriterijaus nesilaikymo yra susidaręs perviršinis deficitas¹;

¹ [DATA] Tarybos sprendimas dėl perviršinio deficito Suomijoje, dok. ST 5093/26.

- (4) SESV 126 straipsnio 7 dalimi ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97² 3 straipsnio 4 dalimi reikalaujama, kad Taryba priimtų atitinkamai valstybei narei skirtą rekomendaciją per nurodytą laikotarpį ištaisyti perviršinio deficito padėtį. Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalį, toje rekomendacijoje taip pat turi būti nustatytas maksimalus šešių mėnesių laikotarpis, per kurį atitinkama valstybė narė turi imtis veiksmingų priemonių perviršiniam deficitui ištaisyti, ir jis gali būti sutrumpintas iki trijų mėnesių, kai tai būtina atsižvelgiant į padėties rimtumą. Be to, Taryba turi rekomenduoti valstybei narei įgyvendinti taisomąjį grynųjų išlaidų³ planą, kuriuo užtikrinama, kad iki toje rekomendacijoje nustatyto termino valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas ir išliktų mažesnis už 3 % bendrojo vidaus produkto (BVP) pamatinę vertę. Jeigu perviršinio deficito procedūra buvo pradėta remiantis deficito kriterijumi, tais metais, kuriais numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas viršys pamatinę vertę, pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalį taisomasis grynųjų išlaidų planas turi atitikti minimalų metinį struktūrinį koregavimą, kurio lyginamasis dydis būtų bent 0,5 procentinio punkto BVP. Atsižvelgdama į Tarybos reglamento (ES) 2024/1264 23 konstatuojamąją dalį, Komisija pereinamuoju laikotarpiu 2025, 2026 ir 2027 m. gali pakoreguoti lyginamąjį dydį, kad nustatant siūlomą tų metų taisomąjį grynųjų išlaidų planą būtų atsižvelgta į palūkanų išlaidų padidėjimą; Prireikus taisomasis planas grindžiamas Komisijos parengtomis atnaujintomis projekcijomis, parengtomis taikant skolos tvarumo analizės metodiką. Atitinkama valstybė narė gali pranešti Komisijai apie konkrečiai šaliai būdingus aspektus, kurie, jos nuomone, yra aktualūs nustatant taisomąjį planą;

² Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentu (ES) 2024/1264 (OL L, 2024/1264, 2024 4 30).

³ Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punktą grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus palūkanų išlaidas, diskrecines pajamų priemones, Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vienkartinės bei kitas laikinas priemones.

- (5) 2024 m. Suomijos realusis BVP išaugo 0,4 %. Komisijos 2025 m. rudens prognozėje numatoma, kad 2025 m. Suomijos ekonomika išaugs 0,1 %. Augimą skatina grynasis eksportas ir investicijos; tačiau teigiamą šių komponentų poveikį iš esmės atsveria sumažėjęs valdžios sektoriaus vartojimas ir privatus vartojimas. Numatoma, kad 2026 m. realusis BVP padidės 0,9 %, o 2027 m. – 1,2 %, nes didės privatus vartojimas ir investicijos, o grynasis eksportas mažės. Numatoma, kad nedarbo lygis 2025 m. pasieks 9,5 %, 2026 m. sumažės iki 9,3 %, o 2027 m. – iki 9,0 %. Prognozuojama, kad jis nuo 1,0 % 2024 m. išaugs iki 1,9 % 2025 m. Žvelgiant į ateitį, prognozuojama, kad 2026 m. infliacijos lygis bus 1,6 %, o 2027 m. – 2,0 %;
- (6) remiantis 2025 m. spalio 21 d. Eurostato pateiktais duomenimis⁴, 2024 m. Suomijos valdžios sektoriaus deficitas buvo 4,4 % BVP. Komisijos 2025 m. rudens prognozėje numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas bus 4,5 % BVP 2025 m. ir 4,0 % BVP 2026 m., taigi abejais metais viršys pamatinę vertę. Komisijos skaičiavimais⁵, šie pokyčiai atitinka 2025 m. 1,2 % ir 2026 m. 1,8 % grynųjų išlaidų augimo tempą. Numatoma, kad 2025 m. struktūrinis deficitas sudarys 2,9 % BVP, o 2026 m. sumažės 0,2 procentinio punkto;
- (7) 2024 m. pabaigoje valdžios sektoriaus bendroji skola buvo 82,5 % BVP. Komisijos 2025 m. rudens prognozėje numatoma, kad jei dabartinė politika nesikeis, 2025 m. pabaigoje skola padidės iki 88,1 %, o 2026 m. pabaigoje ji bus 90,9 % BVP, taigi išliks didesnė už 60 % BVP pamatinę vertę;

⁴ Eurostato euro rodikliai, paskelbti 2025 m. spalio 21 d.

Žr. <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-21102025-AP>.

⁵ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas SWD(2025)951 „Fiskalinės statistinės lentelės, kuriose pateikiami valstybių narių biudžeto politikai įvertinti svarbūs pagrindiniai duomenys“, 2025 11 25.

- (8) šioje rekomendacijoje nustatytas taisomasis grynąjų išlaidų planas atitinka minimalų bent 0,5 procentinio punkto BVP metinį struktūrinį koregavimą arba pirminį struktūrinį koregavimą, laikantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalies ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1264 23 konstatuojamosios dalies. Remiantis Komisijos 2025 m. rudens prognozėje pateiktomis makroekonominėmis prielaidomis, šioje rekomendacijoje pateiktas taisomasis grynąjų išlaidų planas atitinka 0,5 procentinio punkto BVP struktūrinio pirminio balanso koregavimą tiek 2026 m., tiek 2027 m. 2028 m., t. y. pasibaigus laikotarpiui, per kurį Komisija gali atsižvelgti į palūkanų išlaidų padidėjimą, struktūrinio balanso koregavimas yra 0,5 procentinio punkto, o struktūrinio pirminio balanso koregavimas – 0,6 procentinio punkto BVP;
- (9) šioje rekomendacijoje nustatytas taisomasis grynąjų išlaidų planas pakeičia 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendaciją⁶, kuria pritariama Suomijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui, 1 punkte nustatytą didžiausią grynąjų išlaidų augimo tempą 2026 ir vėlesniais metais;
- (10) remiantis rekomenduojamu didžiausiu grynąjų išlaidų augimo tempu, kaip vieninteliu veiklos rodikliu reikalavimų laikymosi stebėsenos tikslais, nustatytu šioje rekomendacijoje, ir Komisijos vidutinės trukmės laikotarpio valdžios sektoriaus skolos prognozavimo sistema bei Komisijos 2025 m. rudens prognoze, prognozuojama, kad valdžios sektoriaus deficitas sumažės nuo 4,5 % BVP 2025 m. iki 2,7 % BVP iki 2028 m.;
- (11) remiantis šioje rekomendacijoje nustatytu taisomuoju grynąjų išlaidų planu, Komisijos vidutinės trukmės laikotarpio valdžios sektoriaus skolos prognozavimo sistema ir Komisijos 2025 m. rudens prognoze, valdžios sektoriaus bendroji skola toliau didėtų nuo 82,5 % BVP 2024 m. pabaigoje iki 93,5 % BVP 2028 m. pabaigoje;

⁶ 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendacija, kuria pritariama Suomijos nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui, (OL C, C/2025/656, 2025 2 10, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/656/oj>).

- (12) jei bus laikomasi taisomajame plane nustatyto rekomenduojamo didžiausio grynujų išlaidų augimo tempo, turėtų būti užtikrintas ilgalaikis perviršinio deficito ištaisymas, o konkrečios priemonės turėtų padėti pagerinti valstybės finansų kokybę bei sudėti, išsaugoti investicijas ir sustiprinti ekonomikos augimo potencialą. Fiskalinio ir platesnio ekonominio pobūdžio reformos turėtų tvariai didinti ekonomikos augimo ir atsparumo potencialą ir remti fiskalinį tvarumą;
- (13) šiuo atžvilgiu 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendacijos, kuria pritariama Suomijos vidutinės trukmės laikotarpio planui, 2 punktą ir II priedą (Reformos ir investicijos, kuriomis grindžiamas koregavimo laikotarpio pratęsimas iki septynerių metų) taikomi toliau. Pagal Reglamento (ES) 2024/1263⁷ 22 straipsnio 1 dalį Komisija toliau stebės, kaip įgyvendinamos šios reformos ir investicijos;
- (14) 2025 m. balandžio 30 d. Suomija paprašė aktyvuoti nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą, kad būtų atsižvelgta į didesnes gynybos išlaidas, pagal Reglamento (ES) 2024/1263 26 straipsnio 1 dalį ir 2025 m. kovo 19 d. Komisijos komunikatą⁸. Remdamasi šiuo prašymu, 2025 m. liepos 8 d. Taryba priėmė rekomendaciją⁹, kuria 2025–2028 m. laikotarpiu Suomijai leidžiama nukrypti nuo 2025 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendacijoje, kuria pritariama Suomijos vidutinės trukmės laikotarpio planui, nustatyto didžiausio grynujų išlaidų augimo tempo ir jį viršyti;

⁷ 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁸ Komisijos komunikatas „Atsižvelgimas į gynybos išlaidų padidinimą Stabilumo ir augimo pakte“, 2025 3 19, C(2025) 2000 final.

⁹ Tarybos rekomendacija, kuria Suomijai leidžiama nukrypti nuo Tarybos pagal Reglamentą (ES) 2024/1263 nustatyto didžiausio grynujų išlaidų augimo tempo, (nacionalinės nukrypti leidžiančios išlygos aktyvavimas) (OL C, C/2025/3966, 2025 8 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3966/oj>).

- (15) įgyvendinant perviršinio deficito procedūrą ir vertinant, ar Suomija ėmėsi veiksmingų priemonių, taip pat reikėtų atsižvelgti į nacionalinės nukrypti leidžiančios išlygos teikiamas lankstumo galimybes. Todėl iki 2028 m. šioje rekomendacijoje nustatytą taisomąjį grynųjų išlaidų planą papildė lankstumas, kuris galimas padidinus gynybos išlaidas¹⁰ pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą. Siekiant užtikrinti, kad nekiltų pavojus fiskaliniam tvarumui, šioje rekomendacijoje turėtų būti nustatytas didžiausias lankstumas, laikantis 2025 m. kovo 19 d. Komisijos komunikato ir 2025 m. liepos 8 d. Tarybos rekomendacijos. Tuo tikslu bendras didžiausias lankstumas pagal perviršinio deficito procedūrą turėtų apsiriboti lankstumu, kuriuo nebuvo pasinaudota laikotarpiu iki šioje rekomendacijoje nustatyto grynųjų išlaidų plano;
- (16) remiantis Komisijos projekcijomis¹¹, numatoma, kad Suomija neviršys 2025 m. didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo, kurį 2025 m. sausio 21 d. rekomendavo Taryba, todėl nepasinaudos 2025 m. liepos 8 d. Tarybos rekomendacijoje leidžiamu lankstumu. Todėl didžiausias lankstumas ir toliau apibrėžiamas kaip gynybos išlaidų padidėjimas nuo 2021 m., išreikštas procentine BVP dalimi ir bet kuriuo atveju neviršijantis 1,5 % BVP;
- (17) pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 8 straipsnio 3 dalį Tarybos sprendimas panaikinti perviršinio deficito procedūrą pagal SESV 126 straipsnio 12 dalį priimamas tik tuo atveju, jei deficitas sumažėja iki mažesnės už pamatinę vertės, o Komisija numato, kad jis toks liks einamaisiais ir kitais metais,

¹⁰ Nacionalinėmis lėšomis finansuojamos gynybos išlaidos, kaip apibrėžta valdžios sektoriaus funkcijų klasifikatoriuje (COFOG02).

¹¹ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas SWD(2025)951 „Fiskalinės statistinės lentelės, kuriose pateikiami valstybių narių biudžeto politikai įvertinti svarbūs pagrindiniai duomenys“, 2025 11 25.

REKOMENDUOJA:

1. Suomija turėtų užtikrinti, kad grynujų išlaidų nominalusis augimo tempas neviršytų I priede nustatytą didžiausių rodiklių.
2. Todėl Suomija turėtų iki 2028 m. ištaisyti perviršinio deficito padėtį.
3. Taryba nustato 2026 m. balandžio 30 d. terminą, iki kurio Suomija turi imtis veiksmingų priemonių ir pateikti būtinas priemones kartu su 2026 m. metine pažangos ataskaita, kuri turi būti pateikta Komisijai pagal Reglamento (ES) 2024/1263 21 straipsnį. Po to Suomija ne rečiau kaip kas šešis mėnesius, pavasarį metinėse pažangos ataskaitose ir rudenį biudžeto planų projektuose, turėtų pranešti apie pažangą, padarytą įgyvendinant šią rekomendaciją, kol bus ištaisyta perviršinio deficito padėtis.
4. Iki 2028 m. Suomijai leidžiama viršyti šios rekomendacijos 1 punktu nustatytą didžiausią grynujų išlaidų augimo tempą, jei tą didžiausią augimo tempą viršijančios grynosios išlaidos neviršija:
 - a) gynybos išlaidų, išreikštų BVP procentais, padidėjimo nuo 2021 m.;
 - b) su sąlyga, kad nuokrypis viršijant didžiausią grynujų išlaidų augimo tempą neviršija 1,5 % BVP.

5. Siekiant užtikrinti teisingą papildomų išlaidų registravimą, Suomija faktinius ir planuojamus duomenis, susijusius su bendromis gynybos išlaidomis (COFOG 02 skyrius), įskaitant investicijas į gynybą (COFOG 02 P.51 skyrius), taip pat išlaidomis, kurios turi būti finansuojamos į COFOG 02 skyrių nepatenkančiomis SAFE paskolomis, turi įtraukti:
- a) už T-4, T-3, T-2 ir T-1 metus (T metai yra einamieji metai) – į ataskaitas Komisijai (Eurostatui) pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 479/2009¹²;
 - b) už laikotarpį nuo 2021 m. iki T (einamųjų) metų – į nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus ir metines pažangos ataskaitas pagal Reglamento (ES) 2024/1263 11 straipsnio 1 dalį, 15 straipsnį ir 21 straipsnio 1 dalį;
 - c) už T (einamuosius) ir T+1 metus – į biudžeto planų projektus pagal Reglamentą (ES) Nr. 473/2013¹³.

Ši rekomendacija skirta Suomijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

¹² 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 479/2009 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties priede pateikto Protokolo dėl perviršinio deficito procedūros taikymo (OL L 145, 2009 6 10, p. 1–9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/2014-09-01>).

¹³ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 473/2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų (OL L 140, 2013 5 27, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/473/oj>).

**Didžiausias grynujų išlaidų augimo tempas
(metinis ir bendras augimo tempas nominaliaja verte)**

Suomija

Metai		2026	2027	2028
Augimo tempas (%)	per metus	1,3	1,5	1,8
	bendras*	2,5	4,1	5,9

* Bendras augimo tempas apskaičiuojamas remiantis 2024 baziniais metais.